

Rozbor činnosti za rok 2024

1. Knižničný fond

Knižničný fond Mestskej knižnice vo Svite k 31. 12. 2024 tvorilo 29 660 knižničných jednotiek, z toho bolo 29 623 zväzkov kníh a 37 zväzkov audiovizuálnych a elektronických dokumentov. Zloženie fondu: 9 113 zväzkov odbornej literatúry pre dospelých, čo je 30,72 %, 11 575 zväzkov krásnej literatúry pre dospelých, čo je 39,03 % a 8 972 zväzkov literatúry pre deti a mládež, čo je 30,25 % .

V rozpočte bolo na nákup knižničného fondu schválených 3 000 €, skutočne sa vyčerpalo 2 957,69 €. Z uvedených financií bolo zakúpených 244 zväzkov kníh za 2 089,42 € a 17 titulov periodík v hodnote 868,27 €.

Knižnica získala i dotáciu z Fondu na podporu umenia z Bratislavy na nákup literatúry vo výške 1 100 €, z ktorej zakúpila 120 zväzkov kníh. Pracovníčky sa pri výbere kníh zamerali predovšetkým na detských čitateľov, s cieľom upevňovať u nich návyk na čítanie, vzbudiť záujem o knihy a literatúru, a priviesť ich k pravidelnému čítaniu. Doplňili tiež fond literatúry pre dospelých o tituly z najviac vyhľadávaných žánrov beletrie a z populárno-náučnej literatúry sa vybrali tituly, o ktoré čitatelia prejavili záujem. Ďalších 134 zväzkov kníh v hodnote 1 500 € zakúpila knižnica zo sponzorského daru Spolku nezávislých donorov z Bratislavy. Vydavateľstvá, rôzne organizácie a hlavne individuálni darcovia venovali do fondu knižnice 200 titulov kníh.

Celkový prírastok knižničného fondu bol 698 zväzkov kníh a 24 titulov periodík v celkovej hodnote 5 557,69 €. Snahou knižnice je získať dokumenty čo najlacnejšie, využíva preto rôzne zľavy a nakupuje u dodávateľov, poskytujúcich výhodný rabat. Z vlastných finančných prostriedkov (bez darov, sponzorov a dotácie) zakúpila 244 titulov kníh v hodnote 2 089,42 €, skutočná hodnota kníh však bola 3 344,90 €, čo znamená úsporu 37,50 %.

Vyradených bolo 794 zväzkov opotrebovanej, duplicitnej a zastaranej literatúry v hodnote 1 079,51 €.

2. Používatelia

Knižničné služby v roku 2024 využívalo 953 používateľov. Zloženie: 435 detí do 15 rokov, 67 študentov, 285 dospelých v produktívnom veku, 148 seniorov a 18 kolektívnych členov (školy, knižnice a iné spolupracujúce organizácie). Príjmy z členských poplatkov boli 844,10 €. Knižnicu za celý rok navštívilo 11 070 používateľov, z toho výpožičné služby využilo 7 782 čitateľov a realizované podujatia navštívilo 3 288 osôb. Knižnica zorganizovala 231 podujatí, z toho bolo 145 podujatí výchovno-vzdelávacích a 86 kultúrno-spoločenských.

Prístup k internetu využilo 174 obyvateľov a webová stránka knižnice mala za celý rok 7 448 návštev.

3. Výpožičné služby

V roku 2024 si čitatelia požičali 20 810 zväzkov kníh, z toho bolo 2 141 titulov náučnej literatúry pre dospelých, 11 516 titulov krásnej literatúry pre dospelých, 6 698 titulov literatúry pre deti a mládež a 455 periodík. Bolo to o 1 233 zväzkov menej ako minulý rok. Pokles bol spôsobený tým, že knižnica dostala do rozpočtu na nákup kníh a periodík o 2 400 € menej ako knižnica potrebovala s prihliadnutím na aktuálne ceny kníh a nevyhnutnosť primeraného doplnenia fondu vo všetkých oddeleniach knižnice. To znamená, že knižnica zakúpila pre čitateľov menší počet knižných titulov, čo má za následok nižšiu ponuku a tým pádom aj nižšie výpožičky. Knižnica pri návrhu rozpočtu na nákup kníh totiž reaguje na zvyšujúce sa ceny kníh, časopisov i novín tak, aby zakúpila primerané množstvo titulov do všetkých oddelení knižnice a pre všetky kategórie čitateľov.

Knižnica poskytuje používateľom všetky moderné knihovnícke služby – výpožičky dokumentov, poskytovanie faktografických a bibliografických informácií, rešeršné a reprografické služby a medziknižničnú výpožičnú službu, a tiež elektronické služby – katalóg na internete, vstup do vlastného čitateľského konta, samoobslužné rezervovanie a predlžovanie výpožičnej doby dokumentov, zasielanie rezervácií, upozornení a upomienok prostredníctvom e-mailu alebo sms správy.

Základné služby sú poskytované bezplatne, poplatky sa vyberajú len za špeciálne služby – rezerváciu dokumentov, vyhotovenie rešerší, reprografické a medziknižničné výpožičné služby. Za tie v roku 2024 knižnica vybrala 268,30 €. Knižnica vyberá tiež sankčné poplatky – za upomienky, stratu preukazu a stratu dokumentu. Príjem za tieto položky bol 451,45 €. On-line služby – vstup do elektronického výpožičného systému a vstup do elektronického katalógu využilo 4 364 používateľov.

4. Kultúrno-vzdelávacia činnosť

Knižnica každoročne pripravuje podujatia pre všetky skupiny čitateľov i ostatných obyvateľov mesta a okolia. Snaží sa oboznamovať návštevníkov so spisovateľmi a ich dielami, osobnosťami kultúrneho i spoločenského života, a tiež propagovať kvalitnú literatúru. Možnosti kultúrneho vyžitia v meste obohacuje realizáciou hodnotných výstav, spojených s vernisážami. Zároveň sprístupňuje informácie z interných aj externých zdrojov, vzdeláva používateľov pri ich získavaní a využívaní. Všetky podujatia knižnica propaguje v miestnych a regionálnych médiách, na internete i webovej stránke mesta a knižnice. V roku 2024 knižnica zorganizovala 231 podujatí, z toho bolo 145 podujatí výchovno-vzdelávacích a 86 kultúrno-spoločenských. Z celkového počtu 231 podujatí bolo 164 podujatí pre deti, 25 podujatí pre mládež a 42 podujatí pre dospelých čitateľov. Zrealizovali sme cyklus informačnej výchovy pre všetky materské školy mesta, opätovne sme sa zapojili do obľúbených celoslovenských podujatí: literárnej súťaže pre deti ZŠ - Čítame s Osmijankom, medzinárodnej nočnej akcie Noc s Andersenom, detského čitateľského maratónu Čítajme si, akcie o ochrane prírody Lesy pre ľudí a ľudia pre lesy, súčasťou ktorej boli besedy s lesným pedagógom i prázdninového podujatia Prečítané leto. V marci mesiaci

knihy sme prváčikov slávnostne prijali za čitateľov knižnice a počas celého mesiaca sme pripravili výstavy nových kníh, hovorené bibliografie a kvízy pre žiakov obidvoch základných škôl i špeciálnej základnej školy v našom meste. Spolu s centrom voľného času sme na podporu čítania vyhlásili súťaž pre triedne kolektívy základných škôl „Čitateľská reťaz“. Počas prázdnin sme uskutočnili pre deti zábavné dopoludnia so zážitkovým čítaním, hrami a tvorivými dielňami, ktorých sa zúčastnili i deti z letných táborov centra voľného času. Pripravili sme besedu „Baťův pedikér“ s pravnikom prvého Baťovho pedikéra Jakubom Neradilkom z Českej republiky, prednášku Pavla Hiraxa Baričáka s hosťom Jankom Martonom o vzťahoch, besedu s Evou Černou a prezentáciu jej knihy „Žiť život s vášňou“, besedy s hudobným producentom Jarom Slávikom pre verejnosť i študentov strednej školy, besedu o knihe „Ajurvéda pre moderné ženy“ s regionálnou autorkou Janou Gurníkovou, prednášku o správnom stravovaní s Milanom Poliakom a besedu pre členov SZPB o SNP s Gustávom Murínom.

Mestská knižnica získala i dotáciu 1 000 € z Fondu na podporu umenia na realizáciu cyklu podujatí „Literárne SVITanie“. V rámci neho sme pripravili besedy pre žiakov so spisovateľkou Lenkou Šingovskou o histórii baníctva na Slovensku, inscenované čítanie a workshop n. o. Osmijanko na motívy knihy „Strakáč a Tioni“ o rozdielnosti a šikane, prednášku o netopieroch a ich pozorovanie v teréne s Radimom Tomášom, výstavu i besedu so zberateľom odznakov a ocenení s Františkom Hámorom, pre mládež besedu s autorkou literatúry pre mladých dospelých Miroslavou Varáčkovou, aj s bývalým hercom a moderátorom Johnym Peťkom o jeho boji s alkoholizmom, a v letných mesiacoch tvorivé dielne pletenia košíkov s Máriou Szentiványiovou.

Vo výstavnej miestnosti knižnice si mohli návštevníci pozrieť výstavy: Baťův pedikér zapožičanú z Českej republiky, výstavu fotografií Mira Kováča a Kamila Glovňu, výstavu malieb dreveníc Janky Schwarzbacherovej, 2 výstavu z tvorby popradských výtvarníkov, zberateľskú výstavu „Svit a Tatry v medailérskej a faleristickej tvorbe“, výstavy prác žiakov ZUŠ i SZUŠ Fantázia, a výstavu fotografií Karola Nowaka in memoriam.

Pri príležitosti 90. výročia založenia mesta sme vyhlásili pre deti, mládež i dospelých výtvarnú a fotografickú súťaž „Mesto Svit a jeho premeny v čase“. Víťazi boli slávnostne ocenení a jednotlivé diela boli vystavené v Dome kultúry počas oficiálnych osláv výročia mesta.

V ostatných oddeleniach knižnice boli výstavy kníh slovenských i svetových spisovateľov a tiež výstava prác žiakov ŠZŠ aj s vyhodnotením a ocenením najlepších.

V mesiacoch apríl až september sme s lektormi Róbertom Valčákom a Stanislavom Pjatakom zrealizovali školenie seniorov na podporu ich digitálnych zručností. Cyklus vzdelávania sme mohli uskutočniť vďaka získanej dotácii na nákup výpočtovej techniky, ktorá je v knižnici prístupná pre verejnosť.

Celoročne sme pripravovali i besedy o knihách a spisovateľoch, zážitkové čítania, informačné výchovy, čítania s porozumením, environmentálne podujatia, kvízy, súťaže a exkurzie.

5. Pobočka Pod Skalkou

Knižničný fond pobočky Pod Skalkou na konci roka 2024 tvorilo 2 325 knižničných jednotiek. V pobočke bolo prihlásených 10 čitateľov, z toho 2 deti, 5 dospelých v produktívnom veku a 3 seniори. Za celý rok 2024 ju navštívilo 249 používateľov, z toho 60 detí. Vypožičali si 869 knižničných jednotiek. Pracovníčka pobočky odvieďa do pokladne mestskej knižnice poplatky za registráciu v sume 14,40 €. V obidvoch knižniciach platí ten istý čitateľský preukaz.

Tabuľková časť	2023	2024
Knižničné jednotky	29 756	29 660
Zväzky na 1 obyvateľa	3,85	3,83
Zväzky na 1 čitateľa	31,49	31,12
Prírastky – z rozpočtu	303	244
- dotácie, sponzori, dary	308	454
Úbytky	810	794
Registrovaní používatelia	945	953
% čitateľov z počtu obyvateľov	12,24	12,31
Návštevnosť spolu	11 069	11 070
Výpožičky spolu	22 043	20 810
Kultúrno-vzdelávacie podujatia	228	231
Nákup kníh v € (rozpočet)	3 080,56	2 089,42
kníh v € (sponzori, dotácie)	2 800,00	2 600,00

6. Interiérové vybavenie a výpočtová technika

Knižnica zakúpila do oddelenia krásnej literatúry nové vertikálne žalúzie na 10 okien v sume 980 €. Zároveň bola nútená zakúpiť v hodnote 91 € nový laminovací stroj, pretože pôvodnému (zakúpenému v roku 1998) sa vypálilo vyhrievacie teleso. Knižnica získala i dotáciu z Nadačného fondu Telekom v nadácii Pontis na nákup výpočtovej techniky pre verejnosť vo výške 4 959,20 €. Z uvedenej sumy zakúpila 1 projektor, 4 stolové počítače, 2 notebooky, 2 tablety a softvéry do všetkých zariadení.

7. Plnenie rozpočtu

Na rok 2024 bol schválený rozpočet vo výške 106 179 €. V priebehu roka bol upravený na 112 738 €. Zvýšený bol o 1 100 € - dotácia na nákup kníh (Fond na podporu umenia z Bratislavy), o 1 000 € - dotácia na cyklus podujatí „Literárne SVITanie“ (Fond na podporu umenia z Bratislavy), o 1 500 € - dar na nákup kníh (Spolok nezávislých donorov z Bratislavy) a o 4 959 € - dotácia na nákup výpočtovej techniky pre verejnosť (Nadačný fond Telekom v nadácii Pontis). V priebehu roka bol znížený o 2 000 €. Skutočné čerpanie rozpočtu bolo vo výške 99 744,70 €. Príjmy z knižničnej činnosti boli 1 563,85 €.

Rozpis príjmov	rok 2023	rok 2024
Členský poplatok - centrála	776,60	829,70
Členský poplatok - pobočka	17,50	14,40
Zaplatené stratené knihy	5,90	0,00
Upomienky	417,60	450,75
Výpožičné časopisov	25,95	31,00

Medziknižničná výpožičná služba	54,10	56,80
Strata preukazu	8,40	0,70
Rezervovanie kníh	92,00	72,00
Predaj vyradených kníh	26,00	40,60
Reprografické služby	25,40	57,30
Rešerše	7,20	10,60
Spolu knižničná činnosť	1 456,65	1 563,85
Iné príjmy – sponzori, dary	3 050,00	7 059,20
Spolu príjmy	4 506,65	8 623,05

Spracovala: Mgr. Daniela Šipošová
Vo Svite 7. 2. 2025